

Vozili smo: AUDI 100 2.8 E

EDEN VEČ

Projektu je bilo ime C 4. Štirica oznanja četrto generacijo audija 100. Četra generacija pomeni prepričljivo višji avtomobilski razred. Višji avtomobilski razred pa zahteva (tudi) šestvaljni motor. Zato sem – ob krstu – vozil predvsem novi audi 100 z novim šestvalnjikom v nosu.

Vseh različic ingolstadtskega novanca, ki bo naprodaj po letušnjem 7. decembru, je za zdaj namreč pet:

• audi 100 (brez dodatnih oznak) je osnovna možnost in ga poganja 2,0-litrski štirivalnik, ki je nastal iz že znanega 1,8-litrskega motorja (večje vrtine valjev, večji batni gibi, sredinsko vbrizgavanje goriva »mono-motronic«, druge finesne); največja moč znaša 74 kW/101 KM, največja hitrost 182 km na uro, pospešek 0–100 km na uro: 12,6 s.

• audi 100 2.3 E so motorno opremili s prav tako že znamen 2,3-

litrskim petvalnjikom, ki ima celo vrsto zboljšav, posamično vbrizgavanje goriva, selektivni nadzor klenkanja ter največjo moč 98 kW/133 KM, kar omogoča največjo hitrost 202 km na uro ter pospešek 0–100 km na uro v 10,2 s.

• audi 100 2.8 E ima v nosu šestvaljniki V–oblike, ki zmore največjo moč 128 kW/174 KM, kar pomeni največjo hitrost 218 km na uro in pospešek 0–100 km na uro v 9,2 s.

• audi 100–2.3 E quattro je kombinacija 2,3-litrskega motorja in stalnega štirikolesnega pogona z vsemi njegovimi, že od prej znanimi tehničnimi lastnostmi vred.

• audi 100–2.8 E quattro pa je kombinacija šestvaljnika in quattro, torej štirikolesnega pogona. Hitrostne in pospeševalne zmogljivosti vozil ostajajo ob zadnjih dveh možnih povzavah motorjev in pogona praktično nespremenjene.

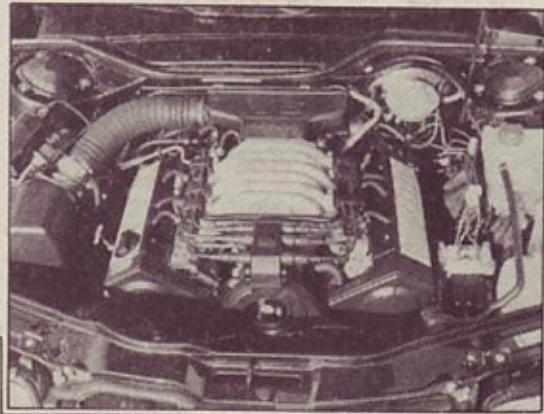
Svede je nov ves audi 100, ne glede na motor v njem. Medosne razdalje in dolžine vozila v primerjavi s prejšnjim audijem 100 niso spremenjali. Novih pa je nekaj drugih mer: koloteka sta širša, toda nova karoserija je v celi ožja in višja kot prej. Boka sta manj obla, stranske šipe so pokončnejše, streha je širša, prostora za glave potnikov je več. Hkrati so dodelili strešne robove s temili vred, da voda z avta – med odpiranjem vrat – ne moči več ko-

molcev; gledano predvsem od sprejaj, so pritaknili tudi novi oblikovalski »imidi« tovarne; nos je zdaj takšen kot pri audiju V 8 ali pri manjšem kupeju S 2, torej je obdan z masko na koncu dveh zoženih gub na motornem pokrovu in med velikima žarometoma, ki se vsak zase zlivata s širokima obroboma prednjih blatnikov. Mercedesevo kopito? Čisto narahlo morda res, ampak namesto zvezde so tam spreadaj povsem jasni štirje Audijevi krogi.

Tudi zadek je nov: na koncu oblike strehe in za zelo položno zadnjo šipo je najprej povsem raven, nato pa v obliki kratkega spoilerja (nekaj podobnega je moč videti tudi pri večjih beemvejih) zapognjen navpično proti tem. V njem je zdaj za 510 normalnih litrov prtljažnega prostora, odlična prtljažna pokrova pa je predvsem v njegovem nosilnemu oziroma odpirnalem mehanizmu: zasnovani so ga namreč tako, da tudi zgajan ne sega več v notranjost, ampak ostane v žlebovih na obeh straneh in ne jemlje prostora.

Karoserijska skladnost ni le navidezna, dokazuje se tudi z ugodnim kohčnikom zračnega upora, $C_w = 0,29$, ne da bi bilo udobje, upo-

stejava lahek vstop v notranjost in sedenje v njej, kakorkoli prizadeto. Prednja sedeža sta po novem širša, na sredini mehkejša, ob straneh pa trdnejše oblazinjenja, da na ovinkih pridržita potnika. Ena od hvaljenih lastnosti novega audiija je, da znotraj, navkljub zunanji zožitvi, ni prav nič ožja. In to velja tudi za zadnjo klop. Vsi štirje avtomatski varnostni pasovi so pri zgornjih oprijemalcih nastavljeni: prednja z višinskimi, zadnja s precnimi pomiki. Procon-ten, ki je Audijs patent za primere čelnih trčenj (samodejno odmikanje volanskega obroča, zategnute prednjih pasov), je vštet v osnovno ceno, možno pa ga je dopolniti z zračno vrečo v volanskem obroču. Marsikateri kupec bo vesel nastavljanega volanskega obroča, kar je (ob dozdajšnjem prisenjanju na vsestransko nastavljanje voznikov sedež) čisto sveža Audijeva ponudba. A je, razen na novo zasnovane klimatske naprave z njenim uravnavanjem vred večina tistega, kar dobijo voznik in sopotniki v novi »stotici«, enaka ali pa zelo podobna, kot je bila doslej. Povsem nova, na primer, pa je domislica z brigalkama za žarometa: ti se na voznikov gib ter s hidravličnima tele-

Tehnični podatki

Motor: šestvaljni – V 90° – štirikatni – nameščen spredaj vzdolžno – vrtina in gib 82,5x86,4 mm – gibna prostornina 2771 kubikov – kompresija 10,0:1 – največja moč 128 kW (174 KM) pri 5500/min – največja navor 245/250 Nm pri 3000/min – ročična gred v 4 ležajih – po 1 odprtina gred v vsaki glavi (zbogati jermen) – glavi iz lahke kovine – elektronsko vbrizgavanje goriva (MPI) – vodno hlajenje – akumulator 12V, 63 Ah – alternator 1260 W – 2 uravnovanja katalizatorja

Prenos moći: motor spredaj poganja prednji (quattro: vsa štiri) kolesi – enokolutna suha sklopka – petstopenjski sinhronizirani menjalnik ali štiristopenjska avtomatika (prestavna ročica na teleh) – plastična 6Jx15 – gume 195/65 VR 15

Voz in obese: limuzina – 4 vrata – 5 sedežev – samonosna karoserija, spredaj s pomožnim okvirom – prednji kolesi na

posamičnih obesah, vzmetni nogi, prečna vodila, stabilizator – zadaj poltaga (vzvojna) premo, vzdolžna vodila, vijočne vzmeti, teleskopski blažilniki, Panhardov drog (quattro: posamečne obese, vzmetni nogi, prečna vodila, stabilizator) – dvokrožne zavore, kalutne za vso štiri kolesa, spredaj posebej hlajenje, servo, ABS – volan z zobato letvijo, servo, procon-ten

Mere in teže: dolžina 4,790 m – širina 1,777 m – višina 1,431 m – medosna razdalja 2,690 m – kolotek spredaj 1,520 m, zadaj 1,524 m – rajdn krog 11,4 m – teža praznega vozila 1400 kg (quattro: 1500 kg), dovojena skupna teža 1950 kg (quattro: 2050 kg) – prtljažnik (normalno) 510 litrov – posoda za gorivo 80 litrov

Zmogljivosti (lovorna): največja hitrost 218 (avtomatika: 216) km na uro – pospešek 0–100 km na uro: 8,0 (avtomatika: 9,2) s – poraba goriva (ECE): 7,0/8,6/12,5 (avtomatika: 7,8/9,2/13,8; quattro: 8,0/10,0/13,5) litra neosvinčenega benzina na 100 km

skopoma pomakneta za 60 milimetrov navzven, brizgneta vodo pod tlakom 4 barov ter se samodejno vrneta v izhodiščni položaj. Novost je tudi na karoserijski okvir prilepljena streha in nove so (serijsko všite) bočne ojačitve v vratih. Vse skupaj zagotavlja audiјu 100 odločno večjo karoserijsko čvrstost, s tem v zvezi pa ne le večjo varnost potnikov v njem, ampak tudi večjo dovoljeno težo mrebitne prikolice (1700 kg, quattro 1900 kg).

In povsem nov je tudi šestvaljnik v nosu. To je ta hip najmanjši in najlažji šestvaljni motor V-obliske s tolkino giben prostornino. Ker ga bomo podrobnejše opisali v prihodnji številki revije (Tehnika na kratko), naj omenim zdaj le njegove poglavite lastnosti: motor z 90-stopinjskim kotom med lahkima glavama je dolg 432 milimetrov in tehta le 161 kilogramov. Tako skromni številki sta rezultat posamičnih tehničkih »trikov«, kot je na primer en sam klinasti (in za vzdrževanje povsem nezahteven) jermen za vse pomožne agregate ali pa posebej zasnovan oljni labirint z mazalno črpalko vred. Za polnjenje z gorivom je povsem elektronizirana vbrizgovalna naprava,

va, z lastno diagnostiko in s samodejnim pomožnim programom za primer okvar. Vbrizgavanje so namenili vsakemu valju posebej in ga opredeli s prav tako posamičnimi »variabilnimi« sesalnimi cevmi. V vsaki od šestih cevi je namreč loputa, ki se odziva na podtlak v sesalnem sistemu in omogoča pogonski zmesi dve različno dolgi in različno široki poti do posamičnega valja. Do 4000 motornih vrtljajev v minutu ostajajo lopute zaprite: zmes priteka po daljšem in ožjem delu vsake sesalne cevi. To je v prid ugodnejšemu motornemu navoru. Nad 4000 motornih vrtljajev v minutu se lopute odprijo, s tem pa se zmesi sprostijo kraje in širše dovodne poti, kar koristi motorni moči. Razlika med obema možnostima znaša 30 Nm. Hkrati se motorni navor povečuje tudi v zvezi z uporabljanim gorivom: ob bencinu euro-super znaša največ 245 Nm, ob bencinu super plus pa 250 Nm pri 3000 vrtljajih. Gledano v celem in upoštevaje tudi maloprej omenjeno prilagajanje sesalnih poti, znaša navor v območju med 2000 in 5500 vrtljajih v minutu najmanj 220 Nm.

Takšna lastnost omogoča visoko zmogljivo, udobno in za motor »ne-

prisiljeno« vožnjo. S tem v zvezi pa tudi uglašene športno-limuzinske lastnosti celotnega avtomobila. Podvozja zanj tokrat niso pripravljali posebej. Le tisto, kar je bilo že ob kolesih prejšnjega audiјa 100, so na novo obdelali: z dodatnimi plastičnimi vzmetmi, z učinkovitejšimi vležanjem prednje in zadnje preme, pa tudi z večjo in širšo kolesno obutvijo. Če poganja motor samo prednji kolesi, je zadnja prema vzvojna in poltoga; če poganja vsa štiri kolesa, so ta posamično obešena. Ampak tako je že ves čas, pri vseh audiјah quattro.

Nova je kvečjemu še boljša lega na cesti: s čisto rahlo zahtevo po dodajanem volunu ob samo prednjem in s praktično neutralno lego ob štirikolesnem pogonu.

K prednjemu pogonu je moč izbrati običajni petstopenjski menjalnik (ta velja tudi za quattro), ali štiristopenjsko avtomatiko, ki ob pritisku na gumb streže z varčevalnim ali pa s športnim prestavnim razmerjem. Pozneje bo ta avtomatika združljiva tudi s quattrom.

In pozneje bodo na voljo tudi razlike 2.0 E, 2.0 quattro, 2.4 D (di-

sel), 2.5 TDI (dizel, direktno vbrizgavanje, morebiti tudi kot quattro) in quattro 20 V.

Novi audi 100 je ta hip najmanj eden več: ko gre za šesti valj pod prednjim pokrovom, ko gre za (že) četrti primerek te Audijeve vrste in ko gre za konkurenčnost v tem dokaj imenitnem avtomobilskem razredu. Še več bo prineslo leto 1992: tudi povsem novi audi 100 avant.

Martin Česen

